

KÖYLIÖN
OSUUSKAUPPA

1949

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN r.l.

Säästökassaedut:

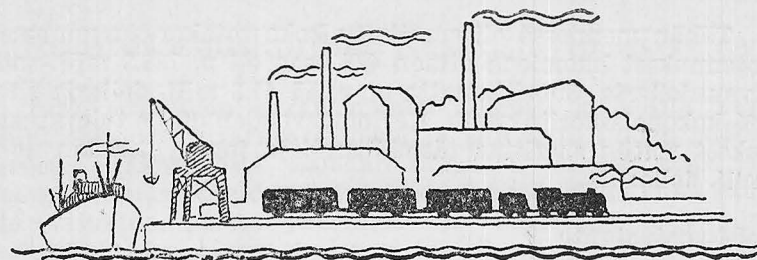
1. Säästökassa suorittaa säästöille korkeimman sallitun koron eli $5\frac{1}{2}\%$.
2. Köyliön Osuuskaupan säästökassa on luotettava, koska liike itse sekä OTK vastavat niistä koko omaisuudellaan.
3. Säästökassa on erittäin käytännöllinen talletuspaikka, koska talletuksia otetaan vastaan ja maksetaan ulos kaikissa myymälöissä ja konttorissa. Säästöasiat voidaan siten kätevästi hoitaa ostosmatkojen yhteydessä.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS

VUODELTA

1 9 4 9

SUOMEN TALOUSELÄMÄ V. 1949

Suomen talouselämä v. 1949

Maamme taloudellinen kehitys oli viime vuoden aikana varsin myönteinen. Teollisuuden tuotantotulokset lisääntyivät edellisestä vuodesta, maatalous pysyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla, ja ulkomaankauppa kasvoi voimakkaasti. Edellisenä vuonna alkanut taloudellisten olojen vakavoituminen jatkui, inflaatorinen kehitys pysähtyi suurin piirtein ja kulutustavaroiden saanti parani huomattavasti. Hintataso pysyi suhteellisen vakavana. Tukkuhintaindeksi nousi vuoden 1948 joulukuusta viime vuoden loppuun 1 104 pisteestä 1 138 pisteeseen, siis 34 pistettä eli 3 %. Vuoden eri kuukausien indeksien keskiarvo, ns. yleisindeksi, nousi kuitenkin ainoastaan 8 pistettä eli 0,7 %. Edellisenä vuonna keski-indeksi nousi 32,1 % ja v. 1947 20,3 %. Ns. vanha elinkustannusindeksi nousi vuoden kuluessa 28 pistettä eli 3,5 %. Eri kuukausien indeksien keskiarvo eli yleisindeksi nousi ainoastaan 13 pistettä eli 1,6 %.

Vuoden ensimmäisinä kuukausina vientimme kehittyi heikonlaisesti korkeitten hintojemme johdosta. Tästä syystä Suomen Pankki korotti 5. päivänä heinäkuuta ulkomaiden valuuttojen kurssveja keskimäärin 7,7 %:lla, mikä yhdessä runsaiden hintojen alennusten kanssa ainakin jossakin määrin paransi vientiteollisuuden toimintamahdollisuuksia. Toinen devalvointi oli suoritettava syyskuun 19. päivänä sen jälkeen, kun Englanti edellisenä päivänä alensi punnan ulkomaista ostoarvoa n. 40 %:lla.

Sotakorvaukset

Vuoden vaihteessa päättyi ensimmäinen kolmannes kuudennessa sotakorvausvuodesta, joka tällä kertaa kestää 18 kuukaut-

ta. Tähän mennessä oli suoritettu koko sotakorvaussummasta huojennukset huomioon ottaen 4/5 osaa eli n. 185,2 milj. sotakorvausdollaria. Suorittamatta on enää 41,3 milj. dollaria eli n. 18 % kokonaissuorituksesta. Kertomusvuoden osalle tulevat suoritukset voitiin suorittaa täsmällisesti ja jopa ylittääkin ne n. 3 milj. dollarilla.

Teollisuustuotanto

Teollisuutemme päähaaran, puunjalostusteollisuuden, tuotanto osoitti vuoden alkupuolella laskevaa suuntaa. Erityisesti tämä ilmeni paperi- ja selluloosateollisuudessa. Vuoden loppupuolella kehitys kuitenkin kääntyi jälleen nousevaksi, ja puunjalostusteollisuus kokonaisuutena saavutti edellistä vuotta paremman tuloksen. Tähän vaikutti nimenomaan puuteollisuuden edullinen kehitys, kun sen sijaan selluloosa- ja paperiteollisuus jäi edellisen vuoden tasolle. Teollisuuden kokonaistuotanto pysyi suunnilleen samana kuin edellisenä vuonna.

Rakennustoiminta

Rakennustuotanto suuntautui viime vuoden aikana vihdoin-kin asuntorakennustoimintaan. Käytettävissä olevien tietojen mukaan asutuskeskuksissa asuntohuoneiden rakennustoiminnan lisäys oli 46 % ja muiden rakennusten 24 %. Valmistuneiden rakennusten yhteinen tilavuus tärkeimmissä asutuskeskuksissa lisääntyi edellisestä vuodesta n. 40 %. Sementin kulutusta osoittava indeksi kohosi vuoden 1948 111 pisteestä v. 1949 130 pisteeseen ja tiilien tuotannon indeksi vastaavana ajanjaksona 95 pisteestä 114 pisteeseen.

ARAVA-lainoituksen turvin tapahtuva asuntorakennustuotanto ei vielä viime vuoden aikana voinut sanottavasti vaikuttaa asunnotilanteeseen. ARAVA lainoitti ensimmäisenä vajaan toimintavuotenaan 99 kerrostaloa, joissa oli 3 993 asuinhuoneistoa. Niistä valmistui vuoden loppuun mennessä ainoastaan 6 taloa, joissa 139 asuinhuoneistoa.

Maaseudun rakennustoiminnan kehitystä kuvaa maanhankintalain alainen rakennustuotanto. Se nousi vuonna 1949 uusiin huippulukuihin. Vuoden kuluessa rakennettiin kaikkiaan 25 838 rakennusta, joista 10 982 asuinrakennuksia ja loput talousrakennuksia. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 21 985 ja 8 851. Näitä rakennuksia varten myönnettiin valtion varoista lainoja 5,8 miljardia markkaa, edellisenä vuonna 5,3 miljardia markkaa.

Maa- ja metsätalous

Viime vuoden sato muodostui sekä määrältään että laadultaan keskinkertaiseksi. Laajoilla alueilla Keski-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Savon sekä Karjalan pohjoisosissa ja pohjois-Suomessa vieraili halla heinä- ja elokuussa aiheuttaen vilja- ja perunakadon. Hallan aiheuttamat tappiot on arvioitu markkamääräisesti n. 3 miljardiksi markaksi.

Vuoden 1949 sato oli rehuyksiköissä laskettuna n. 97 % edellisen vuoden sadosta. Leipäviljan kokonaissato, ruis, vehnä ja onra, oli 637 000 tn eli 23 000 tn pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Rehuviljan sato oli 640 000 tn, mikä taas on 36 000 tn edellisen vuoden satoa suurempi. Perunasadon määrä jäi sekä hehtaarisatojen että kylvöalojen supistumisen takia 1 184 000 tn:ksi, missä edelliseen vuoteen verrattuna on vähennystä 811 000 tn. Kylvöheinän sato lisääntyi edellisestä vuodesta 256 000 tn ja oli 2 681 000 tn. Väkilannoitteita tuotiin vuoden 1949 sadolle seuraavasti:

	tn	keskim. tn
Puhdasta typpeä	3 213	8 115
„ fosforia	67 741	35 591
Kalia	29 007	12 440

Sianlihan tuotanto lisääntyi vuoden aikana niin, että sen määrä ylitti sotaa edeltäneiden vuosien tuloksen. Vientiin liikenä siitä lähes 4 milj. kg. Kaikkiaan arvioidaan lihan tuotannon nousseen tilitysvuotena 1948—49 n. 116 milj. kiloon, jossa on lisäystä edelliseen vastaavaan aikaan verrattuna 10 milj. kg. Tuotannon nousun ansiosta tuli meijereille ja maidon hankintaliik-keille v. 1949 maitoa 47 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nyky-Suomen alueella tuotanto on suunnilleen samalla tasolla kuin 1930-luvun loppuvuosina ja kokonaistuotanto 17 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Voin tuotanto oli n. 35 milj. kg ja lisääntyi vuodesta 1948 n. 19 %. Se oli kuitenkin vasta n. 62 % vuoden 1938 tuotannosta.

Maaseudun elämään vaikuttavat maassamme ratkaisevasti metsän myynneistä ja metsätöistä saatavat tulot. Metsätöiden määrä supistui vuodesta 1947 vuoteen 1948 mennessä n. 30 %:lla. Vuonna 1949 hakkuut tuskin nousivat edes vuoden 1948 määriin.

Ulkomaankauppa

Maamme ulkomaankauppa laajeni edelleen markkamääräisesti kertomusvuoden aikana. Kokonaiskauppavaihto oli n.

131 844 milj. markkaa ns. saksalaissaatavien suoritukset mukaan luettuina. Se oli n. 7 % suurempi kuin edellisen vuoden kokonaiskauppavaihto. Tuonnin kokonaisarvo oli 66 275 milj. mk eli n. 165 milj. markkaa pienempi kuin edellisenä vuonna. Vapaan viennin arvo sen sijaan nousi edellisen vuoden 56 506 milj. markasta 65 609 milj. markkaan. Lisäys oli yli 10 miljardia markkaa eli n. 18 %. Kun vapaan viennin arvosta vähennetään ns. saksalaissaatavien korvaukset 1 148,2 milj. markkaa, jää tuonnin ja viennin erotukseksi 1 820 milj. markkaa, mikä oli siis kauppataaseemme tuontienemmyys.

Tuonnin paljousmäärä oli tullihallituksen tilastotoimiston laskelmien mukaan 112 % vuoden 1935 ja n. 81 % vuoden 1938 tuonnista. Vastaavat luvut v. 1948 olivat 120 ja 84. Tuonnin paljousmäärä vähentyi edellisestä vuodesta n. 7,5 %:lla, mutta oli vieläkin edelleen suunnilleen sodan edellisellä tasolla. Viennin paljousmäärä oli 79 % vuoden 1935 ja 77 % vuoden 1938 viennistä. Vastaavat luvut v. 1948 olivat 66 ja 63. Viennin volyymissä oli siis nousua lähes 18 %, mutta se ei vielääkään saavuttanut sodan edellisten vuosien tasoa.

Kauppavaihdon ulkopuolella oli lisäksi sotakorvausvientiä 12 226,3 milj. markkaa. V. 1948 vastaava vienti oli 11 545,5 milj. markkaa. Jos lasketaan yhteen vapaa vienti, saksalaissaatavien korvaukset ja sotakorvaustavaroiden vienti, saadaan viennin kokonaisarvoksi 77 829,6 milj. markkaa eli 11 554,5 milj. markkaa enemmän kuin tuonti.

Kauppalaivasto ja kauppamerenkulku

Vuonna 1949 oli kauppalaivastomme kasvu huomattavasti pienempi kuin edellisinä vuosina. Tonniston lisäys oli vain 14 000 bruttorekisteritonnia eli 50 % pienempi kuin v. 1948. Ennen sotaa oli kauppalaivatossamme yli 500 bruttorekisteritonnin kantoisia aluksia 284 kpl, yhteiseltä vetomäärältään n. 593 000 bruttorekisteritonnia. Sodan loputtua niiden luku oli 184 ja kantavuus vain 218 000 bruttorekisteritonnia. Vuoden 1948 päättyessä laivojen lukumäärä nousi 200 ja niiden kantavuus 457 000 tonniin. V. 1949 laivojen lukumäärä nousi 207:ään ja kantavuus 479 000 bruttorekisteritonniin.

Koko kauppalaivaston alusten lukumäärä oli vuoden 1949 lopussa 656 ja kantavuus 534 473 bruttorekisteritonnia.

Ulkomaisten kauppameriliikenteen määrä oli kertomusvuotena 3,3 % pienempi kuin v. 1948 ja ainoastaan 69,4 % vuoden 1938 liikenteestä.

Kotimaankauppa

Kotimaankauppa kehittyi vuoden kuluessa varsin voimakkaasti johdonmukaisena seurauksena kotimaisen tuotannon ja ulkomaankaupan lisääntymisestä. Maan yksityisten tukku- ja rautakauppojen, KESKO Oy:n sekä osuustoiminnallisten tukku- ja liikkeiden yhteenlaskettu liikevaihto nousi Uuden Suomen laatiman tilaston mukaan 125,7 miljardiin markkaan, kun vastaava luku edellisenä vuonna oli 107,7 miljardia markkaa. Lisäys oli siis n. 18 miljardia markkaa eli 16,7 %. Edellisenä vuonna vastaava lisäys oli vielä 72 %. Kun vuoden eri kuukausien tukkuhintaindeksien keskiarvo nousi ainoastaan 0,7 %:lla, voidaan tukkukaupan tosiasialliseksi lisäykseksi arvioida 15,8 %. KKlaisten osuusliikkeiden liikevaihdon markkamääräinen lisäys oli 12,8 % ja SOKlaisten osuusliikkeiden 11 % edellisen vuoden liikevaihdosta. Unitaksen laskeman kotimaisen kaupan arvon indeksi nousi 1 752 pisteeseen oltuaan edellisenä vuonna 1 510. Lisäys oli siis 242 pistettä eli 16 %.

Maanhankinta

Heinäkuun alusta 1945 lukien, jolloin maanlunastuslautakunnat varsinaisesti aloittivat toimintansa, on vuoden 1949 loppuun pakkolunastettu 69 575 tilaa, tonttia tai aluetta, joista 18 110 viljelystilaa, 7 878 asuntoviljelystilaa, 11 310 asuntotilaa, 15 691 tonttia. Kaikkiaan oli tällöin lunastettu maata 1 751 708 ha. Luovutetusta määrästä tulee ensisijaisten luovutusvelvollisten osalle 73 %, varsinaisten maanviljelijäin osalle 21 % ja ei-luovutusvelvollisten osalle 6 %.

Työmarkkinat

Talvella 1948—49 ilmeni maassamme, osittain yllättävästikin, melko runsaasti työttömyyttä. Sosiaalisen tutkimustoimiston virallisen tilaston mukaan työttömien lukumäärä oli joulukuussa 1948 13 778 ja tammikuussa 1949 26 262. Vuoden varrella työmarkkinat olivat paremmat, mutta loppupuolella tilanne jälleen vaikeutui ja joulukuun lopussa 1949 työttömiä oli virallisen tilaston mukaan 58 075. Näistä oli viranomaisen toimesta sijoitettu työttömyyssiin 32 647.

Palkkaliikkeitä ja palkkaneuvotteluja esiintyi vuoden alussa varsin runsaasti, mistä johtuen sosiaaliministeriön palkkaosasto antoi 1. päivänä helmikuuta 1949 päätöksensä ns. uudesta, enintään 5 %:iin nousevasta kuoppakorotuksesta, joka tuli voimaan 1. 2. 1949 alkaen.

Elokuussa ilmeni maassa varsin laajaa lakkoliikehtimistä,

jonka yhteydessä esitettiin vaatimuksia palkkojen korottamisesta, jopa 20 %:llakin. Lakot eivät kuitenkaan johtaneet muihin tuloksiin kuin ammattiyhdistysliikkeen osittaiseen hajoamiseen ja eräiden ammattiliittojen erottamiseen SAK:sta.

Vuoden lopulla ilmeni jälleen melkoisen voimakasta liikehtimistä palkkarintamalla ja tällöin hallitus antoikin 5. päivänä tammikuuta 1950 päätöksen enintään 7,5 %:iin nousevasta kuoppakorotuksesta kaikille aikapalkkalaisille.

Hintataso

Edellisenä vuonna alkanut vakiintuminen talouselämässämme jatkui koko kertomusvuoden ajan. Kulutustavaroiden saanti parani, mistä johtuen kysyntä suuntautui yhä useammille tavara-alueille. Alkupuolella vuotta hintatason kehitystä osoittavat indeksiluvut alenivat jonkin verran, kunnes vuoden loppupuolella niiden suunta muuttui jälleen yleneväksi. Tukkuhintaindeksi nousi v:n 1948 joulukuusta viime vuoden loppuun 1 104 pisteestä 1 138 pisteeseen, siis 34 pistettä eli 3 %. Vuoden eri kuukausien indeksien keskiarvo ns. yleisindeksi nousi ainoastaan 8 pistettä eli 0,7 %. V. 1948 keski-indeksi nousi 32,1 % ja v. 1947 20,3 %. N.s. vanha elinkustannusindeksi nousi vuoden kuluessa n. 28 pistettä eli 3,5 %. Eri kuukausien indeksien keskiarvo nousi 13 pistettä eli 1,6 %. Rakennuskustannusindeksi kohosi viime vuoden aikana ainoastaan 2 pistettä. Edellisenä vuonna sen nousu oli n. 29 %.

Rahamarkkinat

Inflaation pysähtyminen vaikutti kertomusvuoden aikana kotimaisiin rahamarkkinoihin, jotka olivat alkupuolella vuotta melkoisen kevyet, mutta kiristyivät vuoden loppua kohti. Kiristymiseen vaikutti m.m. se, että maksuja viennistä saatiin vasta vuoden loppupuolella runsaammin, ja toisaalta myöskin puuteollisuuden tuotteiden viennin heikkous alkupuolella vuotta aiheutti pidättymistä metsäkaupoista, mikä myös omalta osaltaan kiristi rahatilannetta maaseudulla. Niinikään maataloustuotteiden hintojen lasku vaikutti rahatilanteeseen.

Suomen Pankki alensi diskonttokorkoaan, joka vuoden alussa oli 7 $\frac{1}{4}$ %, vuoden kuluessa kahdesti. Helmikuun 1. päivänä sitä alennettiin $\frac{1}{2}$ %:lla 6 $\frac{3}{4}$ %:iin ja 1. päivästä heinäkuuta edelleen 1 %:lla 5 $\frac{3}{4}$ %:iin. Suomen Pankin toimenpiteen johdosta myöskin muut rahalaitokset alensivat korkojaan. Helmikuun 1. päivänä alennettiin tosin ainoastaan ottolainauskorkoja $\frac{1}{2}$ %, mutta heinäkuussa alennettiin myös korkeinta ottolainaus-

korkoa liikepankeissa 6 %:sta 5 %:iin ja muissa talletuslaitoksissa niinikään 1 %:lla, 5 $\frac{1}{2}$ %:iin.

Talletusliike kehittyi vuoden aikana melko tyydyttävästi. Rahalaitosten koko ottolainaus lisääntyi koko vuoden kuluessa 26 189 milj. markalla ja oli vuoden lopussa 127 075 milj. markkaa. Yleisön varsinaiset talletukset lisääntyivät samana aikana 22 227 milj. mk ja olivat vuoden lopussa 100 145 milj. mk. Suhteellinen lisäys oli n. 28,5 % eli melkoisesti suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli noin 21 %.

Valtiontalous

Ennakkotiedoista päätellen näyttää valtiontalouden kehitys olleen viime vuonna epäsuotuisampi, kuin oli toivottu, ja myöskin epäsuotuisampi kuin edellisen vuoden aikana. Tämä johtuu ennen kaikkea kahdesta devalvaatiosta, jotka lisäsivät valtion velkaa ja siitä maksettavia korkoja, sekä melkoisen laajaksi muodostuneesta työttömyydestä ja kadosta. Tarkistamattomien tietojen mukaan valtion velka kohosi viime vuoden aikana kaikkiaan 18,2 miljardilla markalla eli 121,6 miljardista markasta 139,8 miljardiin markkaan. Devalvointien vaikutuksen osalle tulee tästä n. 7,9 miljardia markkaa, mutta sittenkin jää vielä muun lisäyksen osalle 10,3 miljardia markkaa. Valtion vekseliluotto Suomen Pankille lisääntyi viime vuoden aikana 2,8 miljardilla markalla ja oli vuoden viimeisenä päivänä 22 030 000 markkaa. Setelistö lisääntyi vuoden kuluessa 27,4 miljardista markasta 29,6 miljardiin markkaan.

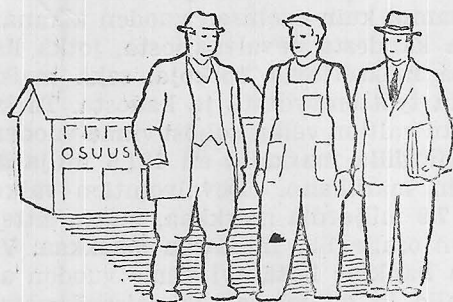
KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L. V. 1949

Liikkeemme toimialue on tyypillistä maanviljelysseutua. Yhtään vähänkään huomattavampaa teollisuuslaitosta ei ole lukuunottamatta muutamia tiilitehtaita. Jäsenkuntamme ja koko väestönkin pääelinkeinona on maanviljelys ja karjanhoito. Näistä varsinkin siipikarjan, kanojen hoito on saanut toimialueellamme laajat mittasuhteet. Kun kananmunien hinnat alentuivat romahdusmaisesti edellisistä vuosista, niin ei sitäkään kautta saadut tulot ole olleet hyviä. Maanviljelykselle suurta vahinkoa sai aikaan syksyllä useampaan otteeseen olleet hallayöt. Halla vei monelta tilalta perunan kokonaan, vikuutti vehnän sellaiseksi, ettei siitä tullut kunnollista jauhoa, ja jauhojen määrä myllytyksessä muodostui kovin vähäiseksi.

Myös kaura kärsi hallanvaurioita. Hallavahinkojen jaotusehdotus tiloittain nousi mk 1.630.000:—, mutta katokomitea alensi sen mk:aan 1.400.000:—. Tämän määrärahan mukaan avustusta saaville tiloille voitiin omavastuuoikeuden jälkeen jakaa n. 52 %.

Työttömyyttä esiintyi myös toimialueellamme vuoden loppupuolella. Työttömyystyönä sati marraskuussa käyntiin maantietyömaa Kopolasta Kauttialle. Mainitulla työmaalla oli Köyliön pitäjäläisiä töissä marraskuussa 45 ja joulukuussa 42.

II. JÄSENISTÖ

Vuoden 1949 alussa oli osuuskuntamme jäsenmäärä 1118. Vuoden aikana liittyi uusia jäseniä 31, entisistä erosi paikkakunnalta poismuuton ym. takia 27 ja kuoleman kautta 6, joten jäsenmäärä vähentyi 2:lla ja oli se vuoden päättyessä 1116.

Ammattien perusteella jakautui osuuskuntamme jäsenistö seuraavasti:

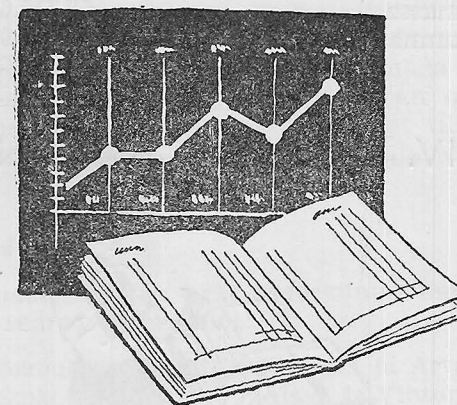
	Miehiä	Naisia	Yht.
Tilallisia	272	240	512
Maanviljelystyöväkeä	260	89	349
Virkamiehiä ja suurliikkeen harj.	27	10	37
Pikkuliikk. harjoittajia ja kontt.apul. ...	24	22	46
Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä	49	18	67
Muuta työväkeä	25	31	56
Vapaiden ammattien harjoittajia	22	19	41
Muita	—	5	5
Ryhmäjäseniä	—	—	3
Yhteensä	679	434	1116

Osuusmaksu on ollut 300 markkaa, joka sääntöjen mukaan on maksettava jäseneksi liittyttäessä joko kokonaan tai vähintään 30 mk vuodessa kymmenen vuoden aikana. Osuusmaksun koroittaminen oli edustajistossa käsiteltävänä, mutta lykkäytyi tuonemmaksi. Koroituksen kannalla oli 8:an ja vastustavalla kannalla eli ts. lykkäyksen kannalla 6.

Osuusmaksun suorituksen suhteen jakaantui jäsenkunta vuoden päättyessä seuraavasti:

Osuusmaksua yli 300 mk:n maksaneita	496	44,45 %
Osuusmaksun täysin maksaneita	11	0,98 %
Osuusmaksun vuotuiset erät täsmäll. maks.	455	40,78 %
Osuusmaksun vuotuiset erät osittain maks.	110	9,85 %
Osuusmaksun suorittamisen laiminlyöneitä ..	44	3,94 %
Yhteensä	1116	100,0 %

III. LIIKETOIMINTA

Toimipaikat

Lokakuussa avattiin Jakamo Köyliön pitäjän Vuorenmaan Vanhaan kylään Paavo Aron taloon. Mainittu jakamo on Vuorenmaan myymälän alainen. Jakamon hoitajana toimii Paavo Aro. Liikkeellämme oli toiminnassa vuoden aikana 8 sekatavaramyymälää, 2 jakamoa, keskusvarasto ja konttori.

Liikevaihto

Vuoden 1949 liikevaihto oli 64.331.662 mk ja on siinä lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 4.755.560 mk eli 7,98 %.

Eri kuukausina oli myynti seuraava:

		+ Lisäys - Vähennys	%
Tammikuu	3.912.991:—	+ 413.342:—	11,81
Helmikuu	4.463.410:—	+ 169.797:—	3,95
Maaliskuu	4.714.505:—	— 139.933:—	2,88
Huhtikuu	4.696.826:—	— 236.602:—	4,80
Toukokuu	5.289.787:—	+ 443.093:—	9,14
Kesäkuu	5.288.885:—	+ 979.902:—	22,74
Heinäkuu	4.594.524:—	— 318.248:—	6,47
Elokuu	5.446.934:—	+ 275.310:—	5,32
Syyskuu	5.203.956:—	— 343.796:—	6,19
Lokakuu	5.446.180:—	+ 101.568:—	1,90
Marraskuu	6.528.810:—	+ 1.630.194:—	33,28
Joulukuu	8.744.854:—	+ 1.780.932:—	25,57
mk	64.331.662:—	+ 4.755.559:—	7,98

Kunnittain jakaantui myynti:

Köyliön kunnassa	52.718.663:—	81,95 %
Kokemäen kunnassa	11.612.999:—	18,05 %
mk	64.331.662:—	100,00 %

IV. TAVARAIN HANKINTA

Kulutustarvikkeiden säännöstely päättyi kertomusvuonna miltei kokonaan, ainoastaan kahvi ja sokeri jäivät edelleen säännöstelyyn lähinnä finanssipoliittisista syistä. Myös kansan-

huoltoministeriö lopetettiin vuoden päättyessä ja kansanhuolto-toimistojen tehtävät siirrettiin kunnantoinimistojen yhteyteen.

Tavarain hankintatoiminnassa on edelleen tapahtunut hel-pottumista ja lähes kaikkia tärkeimpiä tarvikkeita on ollut saatavissa. Kotimaisista puuvillakankaista, puuvilla- ja villa-langoista on kuitenkin ollut jatkuvaa puutetta. Akkunalasiteh-taitten toimitukset olivat vielä kovin paljon jäljessä ja ovat edelleenkin.

Tavaravalikoimat alkavat jälleen käsittää yhä enemmän myös ulkolaisia tuontitavaroita, kuten tuoreita ja kuivia hedel-miä, teetä, riisiä, kankaita, metallivalmisteita j.n.e.

Yleistä hintojen vakaantumista jatkui kertomusvuonna ja hintakäyrä osoitti osittain alenevaakin suuntaa, mutta myös hintojen nousujakin tapahtui viljatuotteiden ym. kohdalla.

Hintojen nousun kompensoimiseksi valtiolta alensi liike-vaihtoveron vähittäiskaupan kohdalla 10:stä 5:teen prosenttiin.

Tilaston mukaan hankittiin tavaraa eri myyjiltä seuraavasti:

OTK:lta	40.900.257:—	eli 71,58 %	ostoista
OTK:n tytäryhtiöiltä	230.145:—	» 0,40 %	»
KK:lta	247.610:—	» 0,44 %	»
KK:n jäsenosuusliikkeiltä	425.287:—	» 0,74 %	»
Yksityisiltä tukkuliikkeiltä	3.890.114:—	» 6,80 %	»
Käteisostot	11.448.546:—	» 20,04 %	»
mk	57.141.959:—	eli 100,00 %	ostoista

Tavararyhmittäin jakaantuu hankinnat:

Ravinto- ja nautintoaineet	42.641.981:—	eli 74,54 %
Taloustavarat	1.705.764:—	» 2,97 %
Lyhyttavarat	903.794:—	» 1,60 %
Rautateokset ja rakennustarvikkeet	7.138.922:—	» 12,54 %
Tekstiili- ja teollisuustuotteet	3.390.069:—	» 5,95 %
Jalkineet, nahka ja nahkatuotteet	1.361.429:—	» 2,40 %
mk	57.141.959:—	eli 100,00 %

Maataloustuotekauppa

Toimialueen maataloustuottajilta ostettiin erilaisia maata-loustuotteita, etupäässä viljaa ja kananmunia sekä perunoita ja tekivät nämä ostot yhteensä 13.860.993 markkaa, jossa on lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 209.305 markkaa. Kanan-munien hankinta lisääntyi huomattavasti, mutta niiden hinnat

olivat halvemmat kuin aikaisempina vuosina. Varastoimistilojen puute tuotti suurta hankaluutta viljakaupan harjoittamiselle.

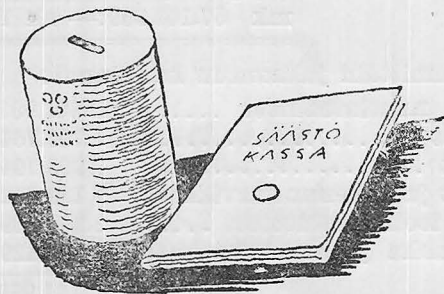
Hankituista maataloustuotteista on myyty oman liikkeen ulkopuolelle:

OTK:n välityksellä	5.943.004:—
KK:n jäsenosuusliikkeille suoraan	1.927.461:—
Muille ostajille	1.177.554:—
Yhteensä mk	9.048.019:—

Vuoden 1949 aikana hankittiin erilaisia maataloustarvikkeita seuraavasti:

Maatalouskoneita ja osia	262.814:—
Väkilannoitteita ja maat.kalkkia	2.451.531:—
Väkirehuja ja rehusuoloja	3.158.686:—
Siementavaroita	213.382:—
mk	5.092.484:—

V. SÄÄSTÖKASSA

Säästökassan toiminta kuluneena vuonna on ollut tuloksellista. Oman leimansa sille antoi Toinen Tonnin Tempaus-rynnäkö, jossa liikkeemme saavutti tavoitteeksi asetetun määrän 102 %:sti. Hämeen—Satakunnan Osuuskauppaliiton alueen kaupoista pääsimme 8 sijalle ja koko maan osuuskaupat huomioiden 33 sijalle. Tavoitteen saavuttamisen ansiosta sai liikkeemme kauniin kunniakirjan. Talletusten lisäys oli mk 1.288.221:—.

Kertomusvuoden aikana on säästökassaan

Talletettu kaikkiaan 353 erässä	3.784.736:—
Säästöstä nostettiin 260 erässä	2.981.510:—
Korkoja liitettiin pääomiin	484.995:—
Talletusten määrä vuoden lopussa	9.837.109:—

Vuoden lopussa oli vastakirjoja käytännössä 806.

Keskimääräinen talletus tallettajaa kohti oli 12.205:—.

Keskimäärin on 72,2 % jäsenistöstä säästökassan tallettajia, jota suhdetta voidaan pitää varsin hyvänä.

Säästökassan korko oli kesäkuun loppuun asti 6,5 %, mutta aleni sitten yleisessä korkokannan alentumisessa 5,5 prosenttiin.

Lainatili

Velkakirjalainatilitillä oli talletuksia vuoden lopussa liitetyt korot mukaan luettuna mk 1.349.212:—. Vuoden alussa oli niiden määrä mk 1.397.232:—. Näistä talletuksista on maksettu sama korko kuin säästökassatalletuksista.

VI. KIINTEISTÖT JA KALUSTOT

Kiinteistöt

Vuoden lopulla rakennettiin keskusvaraston tontille liiterirakennus maatalouskoneiden ja apulantojen varastoimista varten. Edellämämainittuun sekä muihin kiinteistöihin käytettiin mk 145.705:—. Vuoden päättyessä oli kaikkien kiinteistöjen kirjanpitoarvo mk 6.880.371:—. Nummen myymälän ruokatavaraosaston perustaminen oli suunnitteilla, mutta sen toteuttaminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Kalustot

Mitään huomattavampia kalustohankintoja ei vuoden aikana ollut. Kalustoista tehtiin mk:n 343.578:— määräinen poisto ja jäi niiden arvoksi tilinpäätökseen mk 630.331:—.

VII. HUOLTOTOIMINTA JA VAKUUTUKSET

Jäsenten hautausvakuutus

Ne liikkeemme jäsenet, jotka ovat kuuluneet osuuskuntaan vähintään kolme kalenterivuotta, suorittaneet osuusmaksunsa sääntöjen määräämässä järjestyksessä, ovat palauttaneet ostomerkkejä lähinnä edell. vuoden aikana vähintään 6.000 markan arvosta, eivätkä jäseneksi liittyessään ole täyttäneet 50 vuotta, ovat liikkeemme puolesta vakuutettu Kansa-yhtiössä 2.000 mk:n suuruiseen hautausvakuutukseen. Kuluneen vuoden aikana on kuoleman kautta siirtynyt pois joukostamme seuraavat osuuskuntamme jäsenet:

Leppänen, Evert,	jäsen n:o 108
Tuomola, Emil,	» » 201
Juhola, Frans,	» » 263
Solander, Maria,	» » 298
Savela, Niilo Kustaa,	» » 334
Saine, Loviisa Aleksandra,	» » 455
Rantanen, Amanda Vilhelmiina,	» » 530
Laine, Viktor,	» » 445

Tapaturmavakuutukset

Tapaturmien varalta on liikkeemme henkilökunta ja työntekijät vakuutettu Kansa-yhtiössä. Vuoden aikana sattui yksi vähäinen tapaturma, josta vakuutusyhtiö suoritti asianmukaisen korvauksen.

Eläkevakuutus

Vähintään kolme vuotta liikkeemme palveluksessa olleet toimihenkilöt ovat vakuutettu Eläkekassa Tuessa. Vakuutusehtojen mukaan vakuutuksesta aiheutuvat kustannukset maksaa osaksi toimihenkilöt ja osaksi liikkeemme. Aikaisemmin sairastamansa osittaisen halvauksen takia myönsi Elekäkassa Tuki puolet työkyvyttömyyseläkkeestä Vuorenmaan myymäläapulaiselle rouva Helmi Isotalolle.

Ryhmähenkivakuutus

Liikkeemme toimihenkilöistä ovat kaikki vähintään kolme vuotta palvelleet ryhmähenkivakuutettu vakuutusyhtiö Kansassa. Vakuutussumma riippuu perhesuhteista ja palvelusvuosista vaihdellen 7.000 markasta 60.000 markkaan.

Kumminlahjat

Edelleenkin on voimassa kumminlahjana annettava 200 markan säästökassatalletus jäsenperheeseen syntyvälle lapselle, josta on tehtävä ilmoitus liikkeelle.

Palovakuutukset

Liikkeen kiinteistöt, irtaimistot ja tavaravarastot ovat edelleenkin vakuutetut Kansa-yhtiössä. Vakuutusmääriä on kuluneenakin vuonna koroitettu arvojen nousun johdosta tarpeen mukaan. Vakuutukset vastaavat omaisuuden käypiä arvoja. Tulipalovahinkoja ei liikkeen omaisuudelle kertomusvuonna sattunut.

VIII. VALISTUSTOIMINTA

Osuustoiminnalliset julkaisut

Osuuskuntamme varoilla on Kuluttajain Lehti tilattu jokaiseen jäsenperheeseen ja tuli sitä 880 vuosikertaa. Edustajiston, hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille on tilattu Osuusliike-lehti sekä henkilökunnalle Työtoveri-lehti. Kuluttajain Lehdessä julkaistiin 3 omaa sivua merkillä »Köyliön Kaiku».

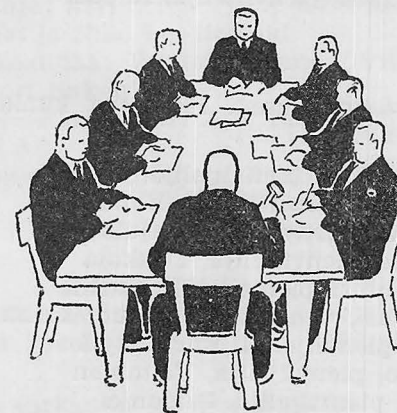
Valistusjuhlat

Osuuskaupallisia valistusjuhlia ei päättäneenä vuonna pidetty.

Kurssitoiminta

Liikkeemme toimihenkilöitä sekä hallintokuntien jäseniä osallistui Porissa pidetyille opastuskursseille. Sen lisäksi ovat toimihenkilöt suorittaneet KK:n kirjeellisiä kursseja.

IX. HALLINTO JA HOITO

Jäsenten edustajisto

Edustajisto on pitänyt 3 kokousta ja niissä merkitty pöytäkirjaan 37 §:ää. Edustajistoon kuuluvat seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Vuosiksi 1947—1950 valitut:

Viljanen, Vihtori, pienviljelijä, Karhia
 Pihlava, Arvo, pienviljelijä, Peipohja
 Tupala, Eino, pienviljelijä, Kepola
 Savela, Niilo, räätäli, Huhdinkylä
 Juhola, Albert, pienviljelijä, Kepola
 Lehtilä, Frans, suutari, Karhia
 Pörrö, Frans, pienviljelijä, Voitoinen
 Saarinen, Arvo, pienviljelijä, Kankaanpää
 Ojala, Jalmari, pienviljelijä, Vuorenmaa
 Ihämäki, Uuno, pienviljelijä, Vuorenmaa

Vuosiksi 1949—1952 valitut:

Varpiala, Paavo, opettaja, Tuiskula
 Salenius, Aarne, metsätyönjohtaja, Järvenpää
 Aro, Oiva, maanviljelijä, Tuohiniemi
 Valtanen, Paavo, pienviljelijä, Tuiskula
 Varpula, Yrjö, pienviljelijä, Järvenpää
 Huhtala, Kustaa Vihtori, pienviljelijä, Karhia
 Ahlman, Eino, kirvesmies, Yttälä

Rauvola, Eino, kivityömies, Peipohja
Rantala, Erkki, vanginvartija, Kankaanpää
Haanpää, Frans, pienviljelijä, Kepola

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon vuonna 1949 ovat kuuluneet seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Viljanen, Vihtori, pienviljelijä, Karhia
Lehtinen, Yrjö, pienviljelijä, Kepola
Jokela, Akseli, pienviljelijä, Pajula
Lepistö, Eino, pienviljelijä, Tuiskula
Huhtala, Vihtori, pienviljelijä, Karhia
Ojala, Jalmari, vanginvartija, Vuorenmaa
Aro, Lauri, pienviljelijä, Korvenkylä
Ojala, Vilho, pienviljelijä, Voitoinen
Selin, Arvi, pienviljelijä, Peipohja

Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Vihtori Viljanen. Hallintoneuvosto on pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt niissä yhteensä 59 asiaa.

Johtokunta

Johtokuntaan ovat kuuluneet sääntöjen määräämänä vuoden puoliväliin saakka johtaja Onni Välimäki ja senjälkeen johtaja Aarne Jäntti, sekä hallintoneuvoston valitsemina muina jäseninä seppä Evert Vuorinen, pienviljelijä Lauri Anttila ja pienviljelijä Frans Salonen. Johtokunta on pitänyt 17 kokousta ja on niistä merkitty pöytäkirjaan 163 pykälää. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Vihtori Viljanen on osallistunut johtokunnan kokouksiin.

Myymäläneuvostot

Myymäläneuvostoihin v. 1949 ovat kuuluneet seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Päämyymälä, Yttilä: Johtokunnan jäsenet.

Mlä 2 Nummi: Yrjö Lehtinen, Kalle Laine, Albert Juhola, Arne Munttila ja Yrjö Koivisto.

Mlä 3 Tuiskula: Eino Lepistö, Paavo Varpiala, Adam Lehtimäki ja Paavo Valtanen.

Mlä 4 Vuorenmaa: Jalmari Ojala, Lasse Leijon ja Niilo Vahekoski.

Mlä 5 Peipohja: Arvi Selin, Tyyne Kylmäkorpi, Arvo Pihlava, Nestori Jaakkola ja Niilo Iso-Ilomäki.

Mlä 6 Kankaanpää: Vihtori Viljanen, Ville Rekola, Vihtori Vigren ja Nestori Hakala.

Mlä 7 Lähteenkylä: Lauri Aro, Aarne Salenius, Evert Vuorinen ja Oskari Aro.

Mlä 8 Voitoinen: Vilho Ojala, Pauli Orre, Kalle Tuomola ja Frans Pörrö.

Aluekokoukset

Aluekokouksia on pidetty kahdet, toinen keväällä ja toinen syksyllä. Näissä kokouksissa on ollut vähänpuoleisesti jäseniä.

Liiketoiminnan tarkkailu ja tilintarkastus

Hallintoneuvoston valitsemina kuukausitilien tarkkailijoina ovat olleet Vihtori Viljanen ja Yrjö Lehtinen.

Tilien tarkastuksen suoritti KK:n määräämänä tarkastajana Eino Haapala ja liikk.hoidon harjoittelulinjan oppilas U. E. Lehto sekä edustajiston valitsemat paikalliset tilintarkastajat pienvilj. Yrjö Varpula sekä meijerinisännöitsijä Marjatta Santala.

Osuuskunnan edustus

Kuluneen vuoden aikana ovat osuuskuntaamme edustaneet eri kokouksissa seuraavat henkilöt:

KK:n vuosikokouksessa Vihtori Huhtala ja Arvo Pihlava.

OTK:n vuosikokouksessa Arvo Pihlava ja Vihtori Huhtala.

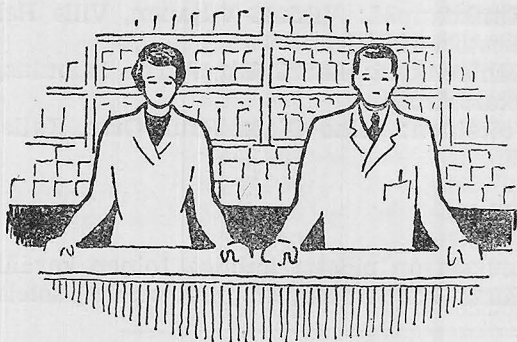
Kansa-yhtiöiden kokouksissa Vihtori Huhtala ja Arvo Pihlava.

Eläkekassa Tuen kokouksissa Onni Välimäki.

Hämeen—Satakunnan Osuuskauppaliiton liittokokouksissa Eino Ahlman.

Paikallisissa puhelin- ja sähköyhtiöiden sekä tiekuntien kokouksissa ovat liikettämme edustaneet eri myymäläalueilta valitut henkilöt.

X. HENKILÖKUNTA

Kertomusvuoden aikana tapahtui useita toimihenkilövaihdoksia. Vuoden alkupuolella erosi päämyymälänhoitaja Vilho Kauppinen sekä Peipohjan myymälänhoitaja Albin Sallinen. Vuoden puolivälissä tapahtui liikkeenhoitajan vaihdos, johtaja Välimäen siirtyessä Launosten Osuuskaupan palvelukseen. Uudeksi liikkeenhoitajaksi valitsi hallintoneuvosto Aarne Jäntin Suonenjoelta Sisä-Savon Osuusliikkeestä. Vuoden lopulla erosi vielä keskusvarastonhoitaja Ilmari Tossavainen. Avautuneet toimet on voitu täyttää pääasiassa oman liikkeen »kasvateilla».

Eri toimipaikoissa oli toimihenkilöitä seuraavasti:

	Naisia	Miehiä	Yht.
Konttorissa	2	1	3
Myymälöissä	10	6	16
Varastossa ja kuljetuks.	—	4	4
Yhteensä	12	11	23

XI. LIIKETULOKSET JA TALOUDELLINEN ASEMA

Liikkeemme tuottama taloudellinen tulo päättyneeltä vuodelta ei ole niin hyvä kuin sen toivoisi olevan. Tähän on ollut syynä korvikeluontoisten tavaroiden realisoiminen, eräiden toimipaikkojen liiaksi paisuneet menot, pienet jakelupalkkiot sekä eräät muut sattuneet tapaukset, joista viimeksi mainituista on myöhemmin saatu korvausta.

Liikkeemme taloudellinen asema on edelleen vankka. Arvokkaat rakennukset, tontit ja kalustot ovat kirjanpidossa vain pienessä murto-osassa nykyistä arvoaan. Tavaravaraston arvostus on suoritettu pätevästi. Liiketoiminnan tulokset ja taloudellinen asema ilmenee jälempänä olevasta tilinpäätöksestä.

Omaisuuustase

Vastaavat:

Varsinainen omaisuus:

Rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaamiset ..	497.190:—	
Obligatiot	504.628:—	
Tilisaamiset	363.721:—	1.365.539:—

Vaihto-omaisuus

Tavaraa keskusvarastossa ...	5.977.023:—	
Tavaraa myymälöissä	7.843.101:—	13.820.124:—

Käyttöomaisuus

Tontit	150.000:—	
Rakennukset	6.730.371:—	
Koneet ja kalustot	630.331:—	
Muu käyttöomaisuus	93.030:—	7.603.732:—

Siirtyvät erät

Omais. luov.veron järj.tili	415.069:—	
-----------------------------------	-----------	--

mk 23.204.464:—

Tulostase

Kulut:

Varsinaiset kulut

Palkat	3.238.330:—	
Korkokulut	1.148.378:—	
Verot	295.379:—	
Muut varsinaiset kulut	1.437.391:—	
Siirtyvät kulut	10.960:—	
Poistoa kalustosta	343.578:—	6.474.016:—

Tilikauden ylijäämä	24.613:—	
---------------------------	----------	--

mk 6.498.629:—

31. 12. 1949

Vastattavat:

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Tilivelat	8.644.286:—	
Säästökassatalletukset	9.837.109:—	
Velkakirjalainat	1.349.212:—	19.830.607:—

Pitkäaikainen

Kiinnelaina	1.000.000:—	
-------------------	-------------	--

Siirtyvät erät

Maksamattomat kulut	10.960:—	
---------------------------	----------	--

Oma pääoma

Osuuspääoma	259.678:—	
Vararahasto	1.725.546:—	
Käyttörahassto	283.858:—	
Muut rahastot	69.202:—	2.338.284:—

Ylijäämä tilikaudelta	24.613:—	
-----------------------------	----------	--

mk 23.204.464:—

31. 12. 1949

Tuotot:

Varsinaiset tuotot

Tuotot liikkeen harjoittamisesta	6.123.164:—	
Muut varsinaiset tuotot	375.465:—	6.498.629:—

mk 6.498.629:—

Ylijäämän käyttöehdotus

Tilivuoden ylijäämän, joka on 24.613:—, ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavasti:

Vararahastoon	18.977:—
Käyttörahaan 10 %	2.461:—
Hämeen—Satakunnan Osuuskauppiaille	2.175:—
Vuorenmaan VPK:lle	500:—
Köyliön Maatalouskerhoyhdistykselle	500:—
Yhteensä mk	24.613:—

Jos johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän käyttämisestä tulee hyväksytyksi, muodostuvat osuuskuntamme rahastot seuraavan suuruisiksi:

Osuuspääoma	259.678:—
Vararahasto	1.744.523:—
Muut rahastot	346.178:—
Yhteensä mk	2.350.379:—

Köyliössä 5 pnä huhtikuuta 1950.

JOHTOKUNTA

Aarne Jäntti
Evert Vuorinen

Lauri Anttila
Frans Salonen

Tilintarkastuslausunto

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R.L. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1949 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilinpäätös on laadittu oikein ja kestäville perusteille.
2. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
3. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Kiinteistön omistus- ym. asiapaperit olivat kunnossa.
4. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.

5. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä tilikauden jälkipuoliskolla oikein ja hyvin hoidettu.
6. Osuuskunnan liike- ym. toiminta on tilikauden aikana ollut varsin tyydyttävä. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä.
7. Tilikauden alkupuolella on todettu tapahtuneen osuuskunnan kassavaroihin kohdistuneita kavalluksia, kirjanpidon väärentämistä ja tositteiden hävittämistä, joita kaikkia on tapahtunut ainakin vuodesta 1948 alkaen. Osuuskunta on kuitenkin saanut korvauksen kavalletuiksi todetuista määristä.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistetatisin, mutta että päätös tili- ja vastuuvollisille myönnettävästä vastuuvapaudesta vuodelta 1949 tehtäisiin vasta sen jälkeen, kun 7. kohdassa maintun asian oikeudellinen selvittely on tapahtunut.

Johtokunnan ylijäämän käyttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Köyliössä huhtikuun 1. päivänä 1950.

Eino Haapala
KKn määräämä tilintarkastaja

U. E. Lehto
KKn määräämä tilintarkastaja

Marjatta Santala
Edustajiston valitsema tilintarkastaja

Yrjö Varpula
Edustajiston valitsema tilintarkastaja

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Tutustuttuaan johtokunnan toiminta- ja tilikertomukseen sekä kuultuaan tilintarkastajain antaman lausunnon, hallintoneuvosto yksimielisesti jättää ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 10 ja 11 kohdan mukaisesti jäsenten edustajiston varsinaisen kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

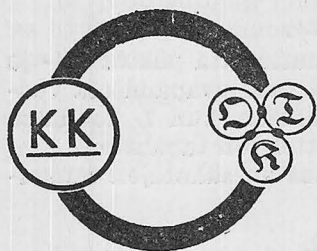
Köyliössä 16 päivänä huhtikuuta 1950.

Hallintoneuvoston puolesta:

Vihtori Viljanen.
Puheenjohtaja.

Aarne Jäntti.
Sihteeri.

EDISTYSMIELISET OSUUSLIIKKEET

Edistysmielisen osuuskauppaliikkeen toiminnassa ilmenee melkoisen selvästi talouselämässämme yleensä tapahtunut tasaantumisen. Liikevaihto ei enää lisääntynyt yhtä jyrkästi kuin edellisenä vuonna, mutta säännöstelyn purkauksessa toimintaa voitiin ruveta vapaammin kehittämään haluttuun suuntaan. Osuusliikkeiden jäsenmäärän nettolisäys oli 9 475

henkeä ja koko jäsenluku vuoden vaihteessa 468 775 henkeä. Uusia jäseniä liittyi yhteensä 37 947 ja vanhoja erosi poismuuton, kuoleman ja muiden syiden takia 28 472 henkeä. Tähän lukuun sisältyy useissa osuusliikkeissä suoritettujen jäsenluetteloiden tarkistuksissa luetteloista poistetut jäsenet.

Osuusliikkeidemme liikevaihto v. 1949 kohosi ennakkotietojen mukaan 31 801,4 milj. markkaan. Lisäys oli edellisestä vuodesta 3 600 milj. markkaa eli 12,8 %. Kun tukkuhintaindeksin eri kuukausien indeksien keskiarvon nousu edellisestä vuodesta oli ainoastaan 0,7 %, voidaan todeta osuusliikkeiden välittämien tavaroiden määrän lisääntyneen edellisestä vuodesta runsaasti 10 %:lla.

Osuusliikkeiden laajennustoiminta oli viime vuoden kuluessa melkoisen ripeätä. Uusia myymälöitä avattiin yhteensä 146, ja niiden luku oli vuoden lopussa 3,134. Ravitsemisliikkeiden lukumäärä sensijaan väheni 40:llä 286:een, mikä johtui useiden työmaaruokaloiden toiminnan lopettamisesta. Tuotantolaitosten lukumäärä lisääntyi vuoden aikana 19:llä ja oli vuoden lopussa 252. Kaiken kaikkiaan osuusliikkeet sijoittivat vuoden kuluessa käyttöomaisuuteensa n. 700 milj. markkaa.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Tarviketilanteen parantuminen aiheutti melkoista kasvua osuusliikkeiden tavaravarastoissa ja sitä tietä niiden pääomatarpeen lisääntymistä. Samaan suuntaan vaikutti myös lähes kaikkien osuusliikkeiden halu päästä toteuttamaan ehkä kauankin valmiina olleita rakennus- ja uudistussuunnitelmiaan. Osuusliikkeiden pääomakysymys tuottikin näin ollen KK:lle ja KK:n neuvontatyölle erittäin runsaasti työtä kertomusvuoden aikana. Samaten osuusliikkeiden kannattavuuden valvonta vaati runsaasti työtä ja osittain varsin voimakkaitakin toimenpiteitä.

Valistus- ja propagandatyössä kiinnitettiin vuoden 1949 kuluessa erikoista huomiota pääomatilanteen hoitoon osuuskauppaliikkeessä. Tässä tarkoituksessa järjestettiin vuoden neljänä viimeisenä kuukautena uusi, voimakas säästökassatalletusten lisäämiskampanja, jonka nimenä oli Toinen Tonnin Tempaus. Sen tulokset olivatkin varsin ilahduttavat.

Vuoden kuluessa KK ei suorittanut mitään suurempia rakennustoimia, mutta sen sijaan vuosien 1949—50 vaihteessa ositettiin Helsingin ulkopuolella Westendissä melkoisen suuri maa-alue osuuskauppakoulua varten. Samassa yhteydessä päätettiin perustaa KK:n osuuskauppakoulun säätiö, joka aikanaan tulee rakentamaan koulukiinteistön.

KK:n organisaatiossa tapahtui ainoastaan eräs pienempi muutos, kun tähän asti itsenäisenä työskennellyt toimenvälitysosasto lakkautettiin ja liitettiin neuvontaosastoon, jonka toimialaan se varsinaisesti kuului.

KK:n tuotantolaitosten ja kaupallisen osaston liikevaihto oli vuoden aikana 409,3 milj. markkaa. Edellisenä vuonna liikevaihto oli 387,9 milj. markkaa, joten siinä nyt tapahtui lisäystä 21,4 milj. mk eli 5,5 %. Lisäyksen pienuus johtui paperipussi- tehtaan ja metallitehtaan myynnin vähentymisestä.

Paperin säännöstelyn loppuessa vuosien 1948—49 vaihteessa Kuluttajain Lehti alkoi ilmestyä kerran viikossa, ja sen sivulukua voitiin samalla huomattavasti lisätä. Kun vuosikerran sivumäärä oli v. 1948 264, oli se kertomusvuotena 532. Lehden tilaajaluku oli kertomusvuoden alussa 249 044 ja lopussa 250 620. Lisäys oli siis 1 576 vuosikertaa.

Paperin säännöstelyn loputtua myöskin Konsumentbladet rupesi ilmestymään kahdesti kuukaudessa. Sen painosmäärä oli vuoden lopussa 5 200 vuosikertaa lisääntyen edellisestä vuodesta

100 vuosikerralla. Sivujen lukumäärä oli 140, edellisenä vuonna 74.

Osuusliike-lehden tilausmäärä oli vuoden lopussa 6 000 kappaletta eli sama kuin edellisenä vuonna. Työtoverin tilausmäärä, joka edellisenä vuonna oli 11 600 vuosikertaa, nousi 12 100:aan. Työtoverista toimitettiin erillinen ravintolanumero, jonka tilausmäärä oli 2 500.

KKn viime vuoden toiminnan taloudellinen tulos oli suunnilleen samanlainen kuin edellisenä vuonna.

Osuustukkukauppa i.l.

OTKn myynti vuonna 1949 oli 18 795 miljoonaa markkaa, missä lisäystä edellisestä vuodesta 1 939 miljoonaa markkaa eli 11,5 %. Myynti jakaantui osastoittain seuraavasti:

	Myynti	
	1949 milj. markkoina	1948
Siirtomaaosasto	5 179	4 706
Hedelmäosasto	1 105	628
Maatalousosasto	4 132	3 949
Koneosasto	210	330
Rautaosasto	2 793	2 240
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	971	869
Vaatetus- ja teollisuusosasto	2 946	2 564
Jalkineosasto	966	965
Tytäryhtiöiden oma laskutus	493	605
	<u>18 795</u>	<u>16 856</u>

OTKn tuotantolaitosten myynti oli 4 146 miljoonaa markkaa, missä oli lisäystä edellisestä vuodesta 23,5 %. Tuotanto käsitti noin 22 % OTKn koko myynnistä. Eri alojen kesken tuotanto jakaantui seuraavasti:

	Myynti	
	1949 milj. markkoina	1948
Elintarviketeollisuus	2 972	2 382
Kemiallinen teollisuus	232	231
Vaatetusteollisuus	534	402
Tytäryhtiöiden tuotanto	408	340
	<u>4 146</u>	<u>3 355</u>

OTK omisti joko itse tai tytäryhtiöittensä kautta seuraavat tuotantolaitokset: kahvipaahtimo, kalansuolaamoja ja -savustamoja, neljä lihanjalostustehdasta, makaronitehdas, margariinitehdas, meijeri, mylly, naulatehdas, perunajauho- ja mallas-tehdas, puuvalmistetehdas, saha, teknokemiallinen tehdas, tulitikkutehdas, villaflokkitehdas ja viisi vaatetustehdasta (pukutehdas, paitatehdas, leninkitehdas, kapalotehdas, vuodevaate-tehdas). Vuoden kuluessa avattiin Kuopioon OTKn neljäs lihanjalostustehdas, ja Hämeenlinnassa toiminut vanha saha, joka OTKn itsensä rakentaman sahan valmistuttua kävi tarpeettomaksi, lopetettiin.

V. Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansan myönsi kertomusvuoden aikana uusia henkivakuutuksia 2.032,4 milj. markan vakuutussummalle. Lisäys edellisestä vuodesta oli 344,7 milj. markkaa eli 20,4 %. Hautausvakuutuksia myönnettiin lisäksi 41,8 milj. markan summalle. Vakuutusten keskiuus on jatkuvasti noussut. Viime vuonna oli tavallisten henkivakuutusten keskiuus 85.000 markkaa vastaavan määrän edellisenä vuonna oltua 76.000 markkaa. Vakuutusten lunastamattomuus ja keskeytyminen kasvoivat vallinneen rahan kireyden ja työttömyyden johdosta edellisestä vuodesta. Vakuutus-kanta lisääntyi 1.500 milj. markalla nousten vuoden lopussa 7.300 milj. markkaan. Vakuutetuille voitonjaon perusteella myönnetty lisäsummat on vahvistettu myös vuodeksi 1950 entisen suuruisina voimaan. Niiden suuruus on tavallisimmin esiintyvissä tapauksissa 15—40 % vakuutussummasta.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi vuoden aikana 10.182 milj. markalla. Palovakuutuskanta ilman Ruotsin osuustoiminnalliselta Samarbete-yhtiöltä saatuja jälleenvakuutuksia oli vuoden lopussa 42.072 milj. markkaa. Voimassaolevien vakuutusten luku oli 100.092. Palovahinkoja sattui vuoden aikana 226 eli 8 enemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvauksina suoritettiin tai varattiin 27,7 milj. markkaa, vastaavan luvun edellisenä vuonna oltua 37,0 milj. markkaa. Suurpaloja, joita viime vuosien aikana oli sattunut yhtiössä vakuutetuissa vastuissa, ei kertomusvuoden aikana ollut, joten siinä suhteessa vuosi 1949 oli ilahduttavan hyvä. Palovakuutuksen

maksutulot nousivat voimakkaasti vakuutuskannan kasvun johdosta, vaikka edellisen vuoden lopussa toimeenpantu yksityisten vakuutusten maksujen alentaminen 20 %:lla omalta osaltaan hidastikin maksutulojen nousua suhteessa vakuutuskantaan.

Yhtiön tapaturmavakuutus- ja auto-osaston toiminta on myös edelleen laajentunut.

Henki-Kansan ja Palo-Kansan vuoden aikana tekemät uudet sijoitukset olivat 248,5 milj. markkaa ja sijoitusten kokonaismäärä vuoden lopussa 950,1 milj. markkaa.

Eläkekassa Tuen osakasliikkeiden määrä kasvoi kertomusvuoden aikana 1:llä ollen vuoden lopussa 91. Uusia jäseniä liittyi 1.007 ja vanhoja poistui 740. Näin ollen lisääntyi vakuutettujen luku 267:llä ollen vuoden lopussa 6.697. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 128,1 milj. markalla nousten 426,6 milj. markkaan. Tuen luotonanto vuoden aikana tapahtui yksinomaan osuuskaupoille. Uusia lainoja myönnettiin yhteensä 175,4 milj. markkaa ja oli sijoitusten kokonaismäärä vuoden lopussa 566,5 milj. markkaa.

Miksi

otan vakuutukseni

KANSASTA?

SIKSI, että Kansa on edistysmielisen osuuskauppa-
liikkeen perustama ja hallitsema vakuutuslaitos, ja
siis myös minun oma vakuutuslaitokseni.

SIKSI, että ne varat, jotka vakuutusmaksuina suori-
tan, Kansa sijoittaa osuuskauppaliikkeemme käytet-
täväksi edistämään sen toimintaa ja samalla hyödyt-
tämään minua kuluttajana.

SIKSI, että Kansasta saan monipuolisen ja tehok-
kaan vakuutusturvan edullisin ehdoin. Kansa-yhtiön
ylijäämäpalautus henkivakuutetuille on erittäin mer-
kittävä. Voittovakuutus eli lisäsummat ovat tätä
nykyä tavallisimmin 10—30 % varsinaisesta vakuu-
tussummasta, mikä merkitsee huomattavaa, ilmai-
seksi saatua vakuutusturvan lisäystä.

SIKSI, että kansan palovakuutusmaksut ovat hal-
vat, korvaussuoritukset oikeudenmukaiset ja nopeat.

**Ostokset OSUUSKAUPASTA,
vakuutukset KANSASTA!**

TUOTANNON LISÄÄMISEEN

tarvitaan m.m.

- ~ MAATALOUSKONEITA
- ~ ERILAISIA TYÖVÄLINEITÄ
- ~ KARJANHOITOVÄLINEITÄ
- ~ VÄKIREHUJA
- ~ VÄKILANNOITTEITA
- ~ KÄYTÄNNÖLLISTÄ AJO-KALUSTOA ym.

Nyt varastot ovat monipuolisemmat kuin moniin vuosiin — nyt on oikea aika uusia myös maatalousvälineet.

Niin myyjänä kuin ostajanakin on osuusliikkeemme rehti ja kilpailukykyinen viljelijän palvelija.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA r.i.